

A Fidesz-KDNP Vona Gáborral szembeni negatív kampányának értékelése

Mit gondolnak a választók Vona Gábor nyugdíjasokról szóló bejegyzéséről annak beolvasása előtt, majd annak beolvasását követően?

Előzmények

Az Iránytű Intézet 500 fős mintán végzett kutatással vizsgálta Vona Gábor nyugdíjasokkal kapcsolatos kijelentésének utóéletét. (A módszertanról bővebben az elemzés végén olvashatnak.) A közösségi oldalon született bejegyzés egyes szakaszait a kormányközeli média kiragadta, majd a Fidesz politikusai – párhuzamosan futtatva – helyi és országos szintű negatív kampányt építettek a kiemelt sorok köré, még a nyugdíjasok telefonos felhívására is sor került. 2002-ben a Fidesz hasonló negatív kampány elszenvedője volt, melyet Kövér László ú. „köteles beszédéből” kiragadott sorok után építettek fel az MSZP választási kampányának vezetői. Sokak szerint az MSZP negatív kampányának nagy része volt az első Orbán-kormány választási vereségében.

Kutatás célja

Kutatásunk kifejezett céljaként tűztük ki, hogy megmérjük az ügy súlyát, vagyis azt, mennyien hallottak az esetről, mekkora körben volt beszédtema, hogyan rezonáltak az egyes szavazó- és életkorcsoportok, kinek az értelmezését fogadták el. A másik hangsúlyos eleme a vizsgálatnak annak összehasonlítása, hogy a megkérdezettek miként vélekednek Vona Gábor teljes bejegyzésének telefonon keresztüli beolvasása előtt, majd azt követően. Operátoraink tehát beolvasták az egész szöveget.

Az adatok rövid összefoglalója:

- Az összes megkérdezett 77%-a állította, hogy hallott az esetről, 31% szerint baráti, munkatársi, vagy családi körben is beszédtema volt.
- A teljes népesség mindössze 11%-a tudta, hogy a bejegyzés Vona Gábor közösségi oldalán került publikálásra, 16% állította, hogy olvasta a bejegyzést.
- A bejegyzés teljes szövegének beolvasását megelőzően az arról értesülők fele sértőnek gondolta a Jobbik elnökének bejegyzését; ötven év felett már csaknem 60%-os arányokat mértünk.
- A Fidesz szavazóinak véleménye egyértelműen elüt a többi párttól, hiszen négyötödük sértőnek vélte Vona Gábor kijelentését.
- Fontos adat, hogy a bejegyzést annak beolvasása előtt sértőnek tartók csaknem fele (44%-a) volt Fidesz-szavazó.

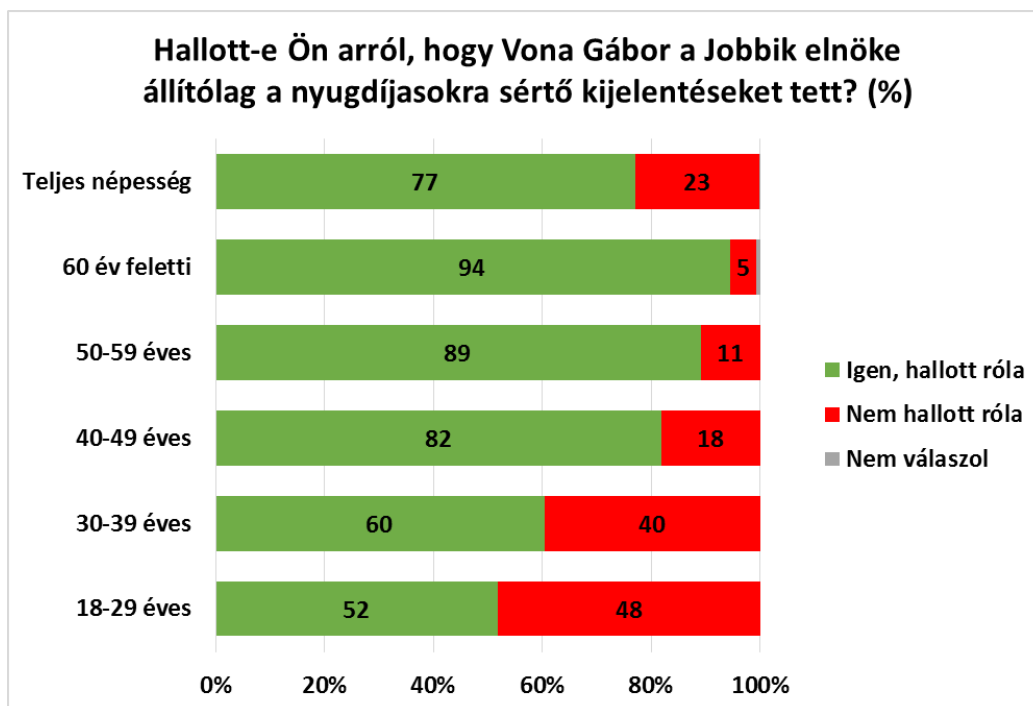

- A bejegyzés teljes szövegének beolvasása után a teljes népesség véleménye megfordult, 68% véleménye szerint a pártelnök célja a társadalom megosztottságára való figyelemfelhívás volt, 20% szerint a nyugdíjasok sértegetése, megbélyegzése.
- A bejegyzés teljes szövegének beolvasása után a kormánypárti szavazók fele szerint nem a nyugdíjasok megsértése, megbélyegzése volt Vona Gábor célja, ennek ellenkezőjét a fideszesek mindössze 32%-a mondta.
- A teljes szöveg meghallgatása után az összes megkérdezett 56%-a szerint a bejegyzést követő kormánypárti kampány félrevezető volt, 25% ezt tagadta, 17% nem tudott véleményt mondani, 2% megtagadta a válaszadást.
- A Fidesz-KDNP szavazóinak fele szerint pártjuk „nem vezette félre” a választókat ebben a kérdésben, azonban 27% szerint „félrevezette”. Minden más szavazó csoportban legalább 50%-os volt azok aránya, akik szerint „félrevezette” a Fidesz a közvéleményt.

Tanulságok

Tanulságként elmondható, hogy sokan hallottak Vona Gábor mondatairól, de „vacsoraasztali” témává végül nem vált az ügy a belefektetett erőforrások ellenére sem. Az is kijelenthető ugyanakkor, hogy a 60év feletti körében jelentősebb hatást ért el a Fidesz, azonban ez kiemelkedően erősnek csak a saját szavazótáborában nevezhető; az ellenzéki pártok szavazói összességében nem fogadták el a kormánypárti narratívát. A negatív kampány némileg sikeresebb volt a „nem szavazók” és a bizonytalanok körében, akik Jobbikhoz való áramlásának lehetőségét ideig-óráig megállíthatta. Ebben a csoportban azért lehetett hatékonyabb a negatív kampány, mert ők kevesebb forrásból, kevésbé tájékozódnak közéleti kérdésekben. Valószínűbb, hogy csupán a kormányközeli sajtó felől érte őket impulzus.

A politikának számtalan definíciója, megközelítési módja létezik, ezek közül egyik a szavak jelentéséért, a szavak értelmezéséért vívott küzdelem, de e lapra kívánczik a „valóságértelmezésekért” való harc is. Így szemlélve egészen addig kedvezőbb volt a Fidesz által felállított valóságértelmezés helyzete, amíg nem került beolvasásra Vona Gábor teljes bejegyzése. Ezt követően akár még a fideszesek jelentős részének véleménye is megváltozott. Az eset felhívja a figyelmet a „valóságértelmezések” versenyének fontosságára, az ellenzéki erőknél is koherens, világos, érthető képet kell mutatniuk a hasonlóan fontos, napirenden lévő kérdésekben. Az ügy ugyancsak rávilágít arra, hogy mennyire szükséges a minél szélesebb körű médiafogyasztás, tájékozódás, kritikai hozzáállás a bárhonnan érkező valóságértelmezésekkel, politikai manipulációkkal szemben.

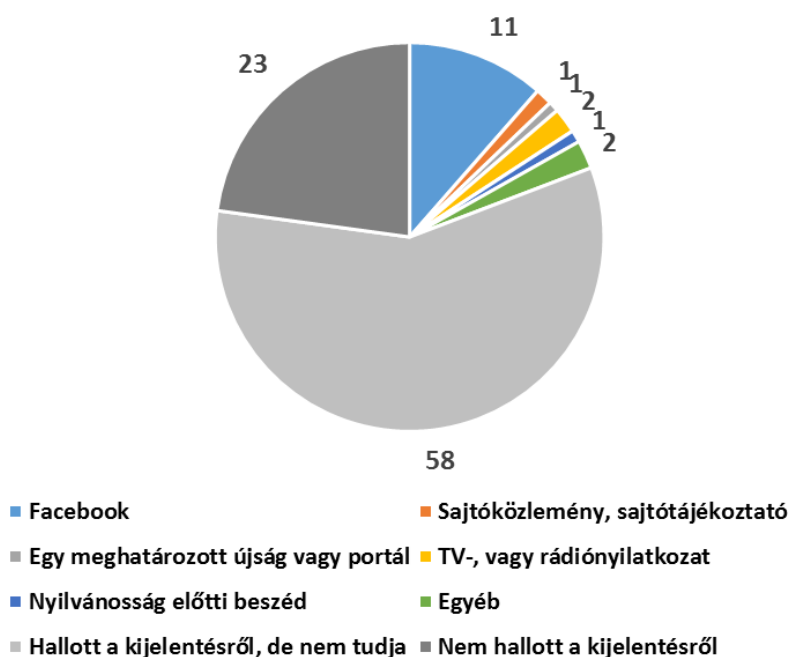

Az összes megkérdezett 77%-a állította, hogy hallott az esetről; korcsoportok szerinti bontásban egyértelmű trend mutatható ki. Minél idősebb valaki, annál valószínűbb, hogy hallott az esetről. Fontos megjegyeznünk, hogy az interjú kezdete előtt jeleztük, hogy Vona Gábor bejegyzése is szóba fog kerülni az interjú során, ebből következőleg, akiket a téma jobban foglalkoztatott, vélhetően magasabb arányban vállalhatták a kérdőív kitöltését. Mindenesetre az egyéb hatások („igent mondási hajlandóság”, politika iránt érdeklődést nem tanúsítók nehezebb elérése) ismeretében is kijelenthető, hogy a magyar felnőttek abszolút többsége hallott az esetről. Átlag feletti mértékben hallottak a történésről az idősebb szavazótáborral rendelkező pártok, a Fidesz-KDNP, az MSZP és a DK szimpatizánsai. Legcsekélyebb mértékben a „nem szavazók” értesültek az esetről.

Más kérdésünk arról tudakozódott, hogy baráti, munkatársi vagy családi körben beszédtéma volt-e Vona Gábor kijelentése. Ez a megközelítés egészen más képet mutatott, mivel a megkérdezettek harmada sem nyilatkozott igenlő válasszal. Az ötven évnél idősebbek esetében az arány már 50%-os volt.

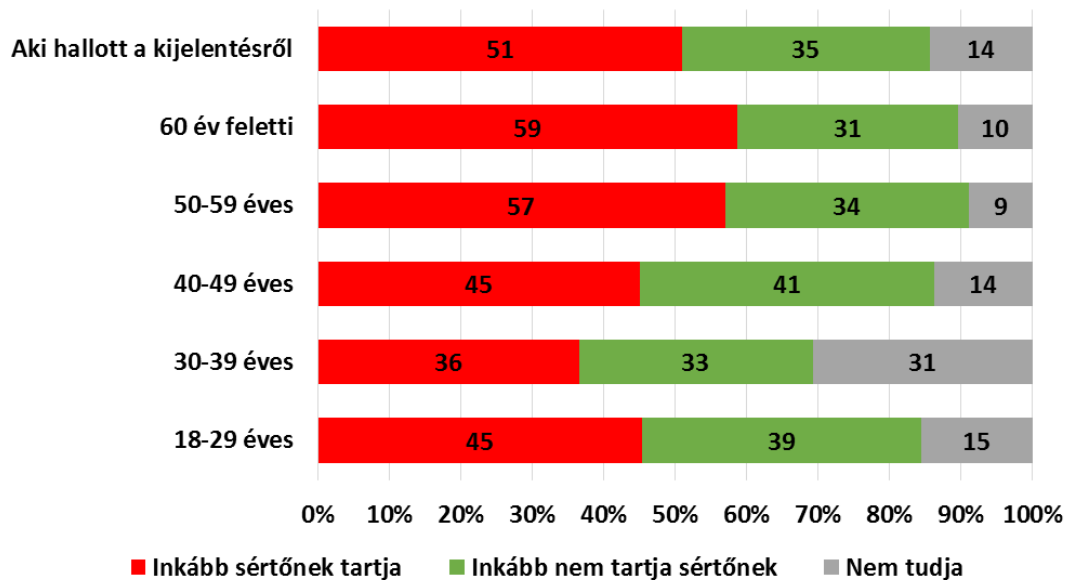

Ön emlékszik, hol tette közzé a nyilatkozatát Vona Gábor? (%)

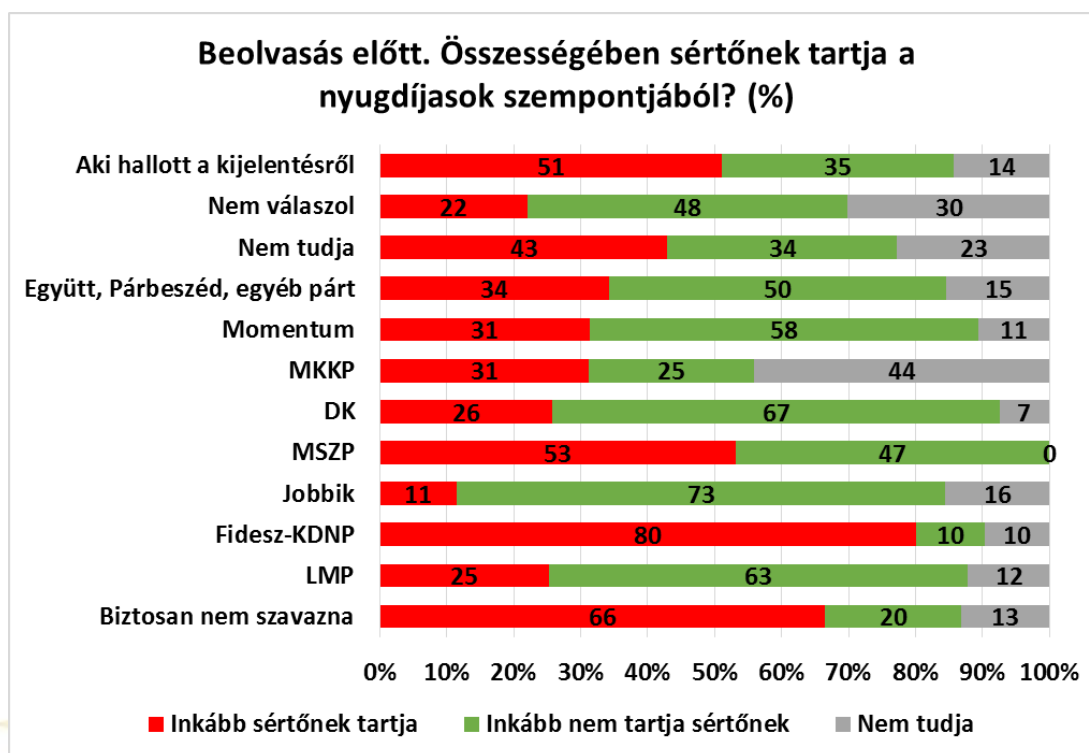
Csupán minden hetedik (!) olyan válaszadó tudta megmondani, hol tette közzé Vona Gábor a kijelentését, aki – önbevallása szerint – hallott Vona Gábor kijelentéséről. Ők a teljes népesség mindössze 11%-át teszik ki.

Beolvasás előtt. Összességében sértőnek tartja a nyugdíjasok szempontjából? (%)

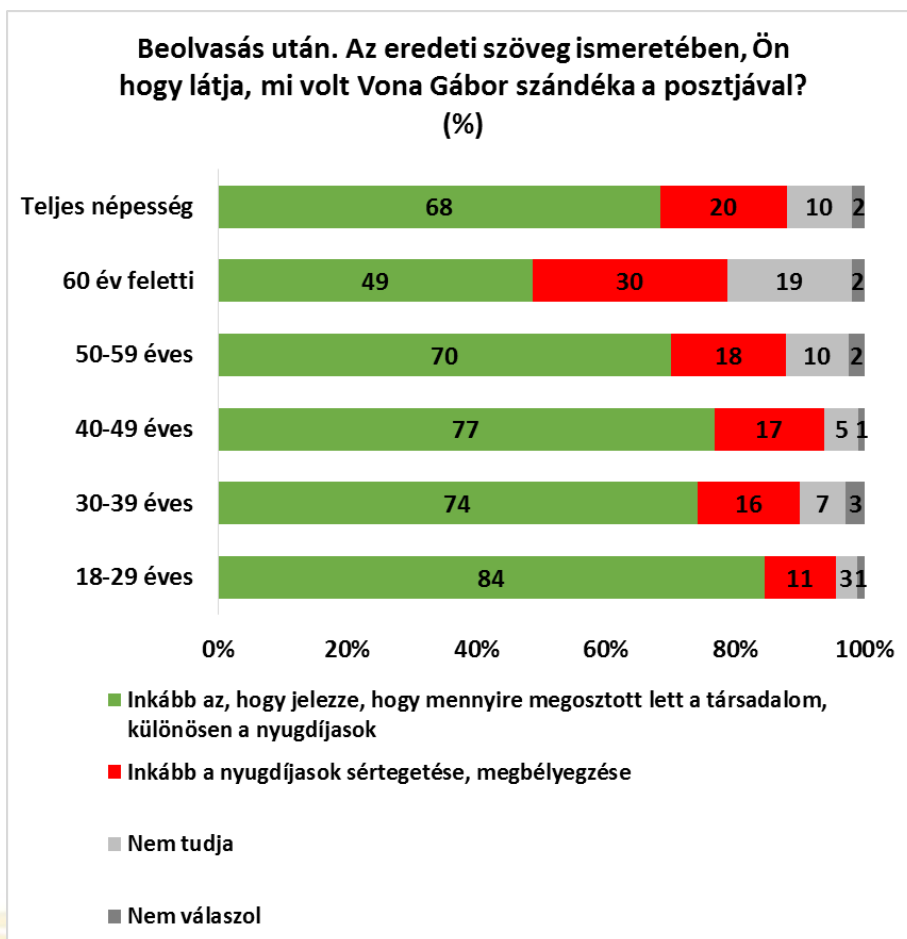
A bejegyzés beolvasását megelőzően az arról értesülők fele sértőnek gondolta a Jobbik elnökének kijelentését; ötven év felett már csaknem 60%-os arányokat mértünk, 40 év alatt ez 40% körül alakult.

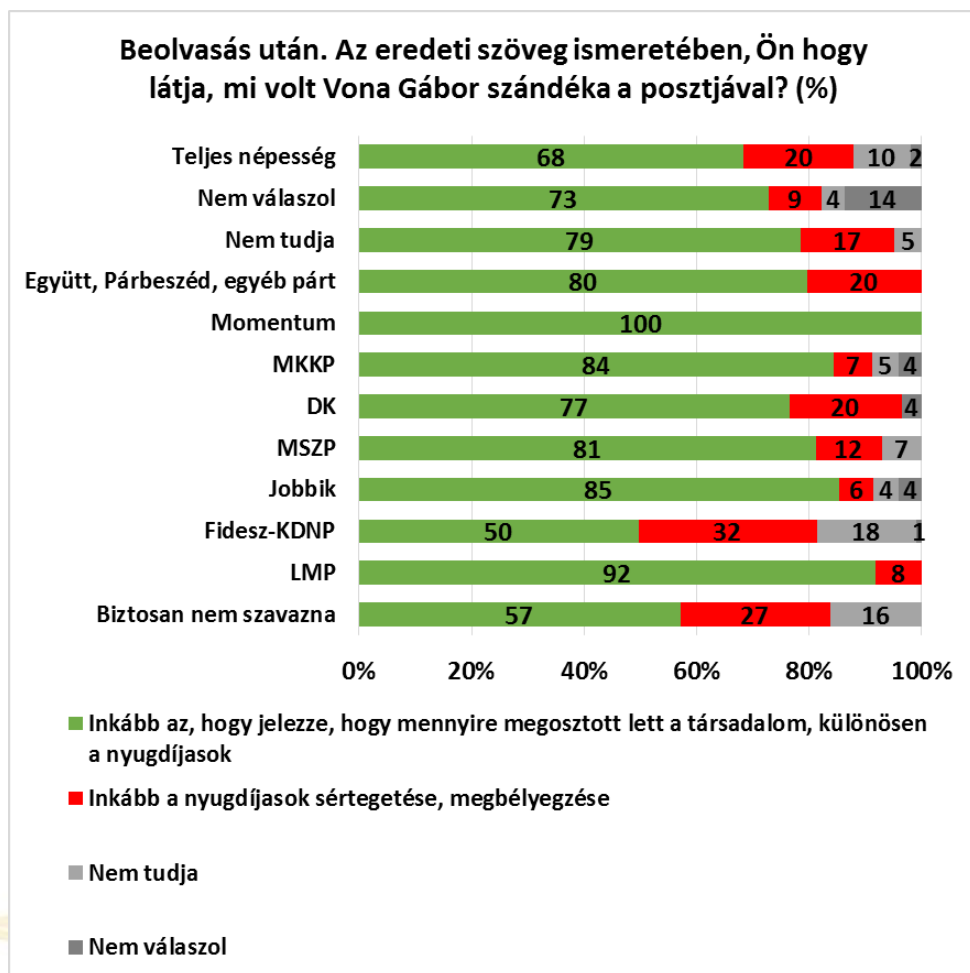
A Fidesz szavazóinak véleménye egyértelműen elüt a többi párttól, hiszen négyötödük sértőnek vélte Vona Gábor kijelentését. Átlagosnál magasabb értékeket mértünk a biztosan nem szavazók körében, az ő értéküket magyarázhatja, hogy kevésbé tájékozódnak politikai kérdésekben, ezért elképzelhető, hogy köreikben sikeresebben működött a kormányközeli média összttüze.

A jobbikosok 73%-a nem gondolta sértőnek Vona Gábor mondatait, de a többi ellenzéki párt többségénél is a „nemek” vezetnek, kivételt az MKKP és az MSZP jelent.

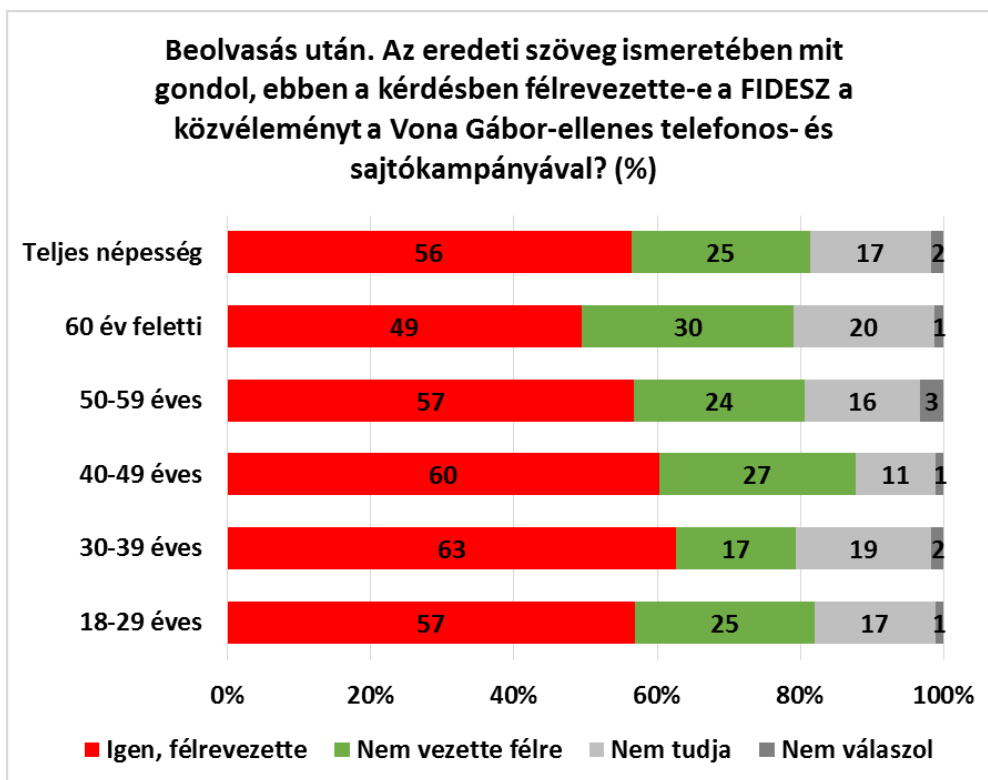
Fontos adat, hogy a bejegyzést beolvasás előtt sértőnek tartók csaknem fele (44%-a) Fidesz-szavazó.

A bejegyzés teljes szövegének beolvasása után a teljes népesség véleménye megfordult, 68% véleménye szerint a pártelnök célja a társadalom megosztottságára való figyelemfelhívás volt, 20% szerint a nyugdíjasok sértegetése. Az idősebbek azonban még mindig nagyobb arányban, 30%-ban vélik azt, hogy a pártelnök célja a nyugdíjasok megbélyegzése volt, ugyanez 18 és 29 éves kor között mindössze 11%.

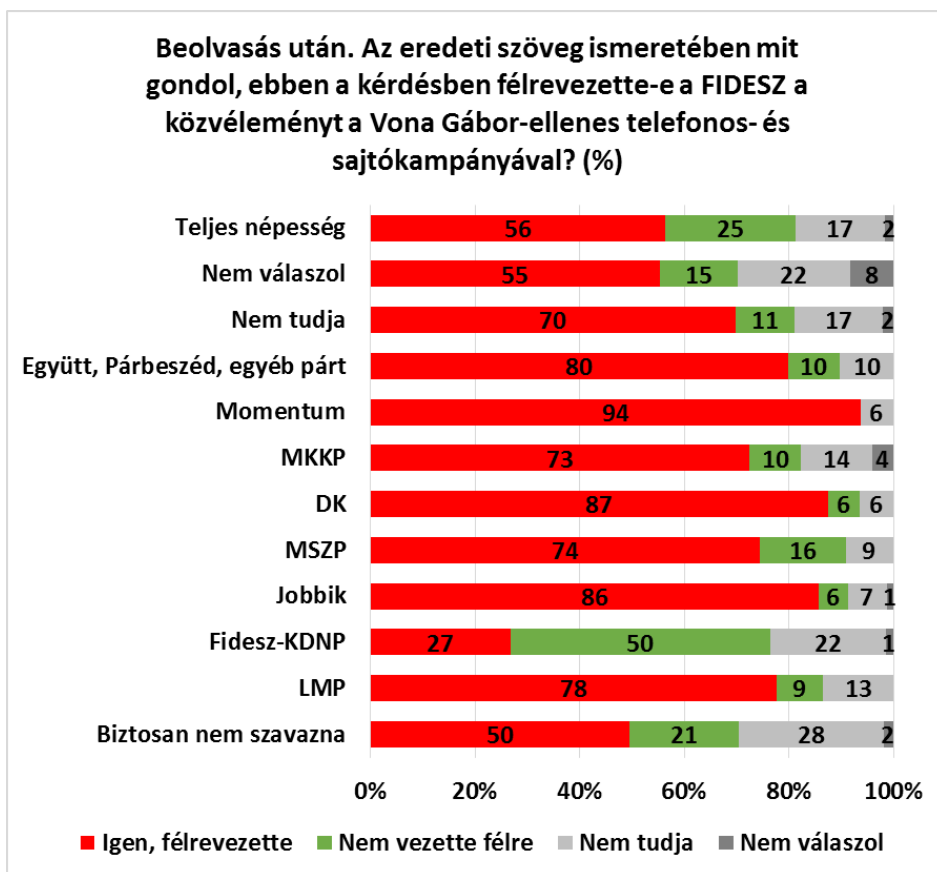

Szavazótáborok szerinti bontásban lényegesen kisebb különbséget találunk az egyes pártok szavazói között, mint beolvasás előtt. Már a kormánypárti szavazók fele szerint nem a nyugdíjasok megsértése, megbélyegzése volt Vona Gábor célja.

Az összes megkérdezett 56%-a szerint a bejegyzést követő kormánypárti kampány félrevezető volt, 25% ezt tagadta, 17% nem tudott véleményt mondani, 2% megtagadta a választ. Az eddigiekhez képest kisebb különbségeket találunk korszerkezeti bontásban.

A Fidesz-KDNP szavazóinak fele szerint pártjuk „nem vezette félre” a kérdésben választókat a kérdésben, azonban 27% szerint „félrevezette”. Minden más szavazó csoportban legalább 50%-os volt azok aránya, akik szerint „félrevezette” a Fidesz a közvéleményt.

Módszertan

Mérésünk során 500 személyt kérdeztünk meg. A feldolgozott adatok regionális nemi- és korösszetétel, a legmagasabb iskolai végzettség, valamint a településméret-kategóriák, illetve a települések jogállása szerinti népességeloszlás alapján tükrözik a választókorú lakosság véleményét. A mobiltelefonszámok hívása augusztus 31-től szeptember 1-ig zajlott, az adatfelvételt CATI-módszerrel végeztük. Kutatásunk hibahatára a teljes népességre vonatkoztatott 50%-os adatra nézve (95%-os valószínűséggel) legfeljebb +/- 4,4%, azonban valószínűbb, hogy az értékek census értéktől való távolsága ettől kisebb. A hibahatár a teljes népességre vonatkoztatott 50%-nál kisebb, valamint 50%-nál nagyobb érték esetében is csökken, ám a hibahatár nem kezelhető a ténylegesen lehetséges hiba nagyságaként.

E-mail: info@iranytuintezet.hu

Honlap: www.iranytuintezet.hu

Facebook: www.facebook.com/iranytuintezet

